T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 845
KARAR NO : 2014 / 1072
KARAR TR : 29.12.2014

ÖZET : Davacının taşınmazı üzerinde konulan kısıtlamanın (hukuki el atmanın) yol açtığı öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın imar planından kaynaklanan tazminat davaları kapsamında, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. G.
Vekilleri : Av. D.Ö.A. & Av. H. A.
Davalı : Yenimahalle Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.B.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde; "Mülkiyeti müvekkilim M.G.'e ait Ankara ili Yenimahalle ilçesi, Çayyolu köyü, Ortaset mevkiinde olan 823 K. Parsel olup 10.09.1979 tarihinde satın alınan 20.000 m2 yüzölçümlü taşınmaz üzerinde, 1/1.000 ölçekli mevzi imar planı uygulaması sırasında, kamulaştırılacak alan olarak, 551 m2 ayrık tutularak 19.449 m2 si imara açılmış,bu işlemler Yenimahalle Belediye Meclisinin 05.07.1995 gün ve 121 sayılı kararı ile imar ıslah ve isimlendirme komisyonuna havale edilen söz konusu parsele ilişkin mevzi imar planının onaylanması hakkındaki imar ıslah ve isimlendirme komisyonunun 03.08.1995 gün ve 8 sayılı raporunun Yenimahalle Belediye Meclisinin 23.08.1995 günlü toplantıda 157 sayılı kararla kabul edilmiş, onay için Büyükşehir Belediyesine gönderilmiştir.

Büyükşehir Belediyesinin 26.01.1996 gün ve 9163-95 sayılı kararı ile de Yenimahalle Belediye Meclisinin kararı onaylanmıştır.

1/1000 ölçekli onaylanan mevzi imar planı düzenlenmesinde 823 nolu parselde 551 m2 lik miktar ayrık tutulmuş ve müvekkilim M. G. adına 10.09.1979 tarihli müstakil tapu verilmiştir.

551 m2 arsanın dışında kalan kısım 19.449 m2 arsa 1/1.000 ölçekli 84.127 sayılı mevzi imar Planı düzenlemesi ile 16.820 Ada 2 Parsel numarasını alarak müvekkil adına tescil işlemi gerçekleştirilmiştir.

03.10.1996 tarih, 84127 sayılı İmar Planı gereğince imara açılmış ve bu imar planında gösterildiği gibi 551 m2 müvekkil uhdesinde kalarak, kamulaştırılmak üzere ayrılmış ve bakiye 19.449 m2'sinden 6.807 m2'si yeşil alan olarak bedelsiz kamuya 10.10.1996 tarih, 13.145/96 sayılı planla terkin edilmek suretiyle 16.820 ada, 2 numaralı parsel 12.642 m2'ye inmiştir.

Her ne kadar 823 parselde kayıtlı 551 m2 alanlı taşınmazın terkin edilebileceği yönünde 09.05.1996 tarihinde Yenimahalle Belediye Başkanlığına öneri dilekçesi verildiği varsayılsa dahi söz konusu araziye ilişkin mevzii imar planı düzenlemesinin daha önce davalı idarece yapıldığı ve 26.01.1996 tarihinde Büyükşehir Belediyesince onaylandığı açıkça anlaşılmaktadır. Bu durum gözetildiğinde verilen öneri dilekçesinin kabul edilmemesi nedeniyle idarece uygulamaya alınmadığı açıkça görülmektedir.

Görüldüğü gibi mevzii imar p!anı düzenlemesinde müvekkilim M.G. adına söz konusu taşınmazın 12642 m2'lik kısmı konut alanı olarak tahsis edilmiştir.

Konut yapımı ve yoğunluk artışı uygulamaları aşamasında taşınmazın 1640 m2'nin kamuya yeşil alan olarak terkine ilişkin önerinin Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 14.07.2006 gün ve 1681 sayılı kararı ile onaylandığı, 2 numaralı parselden 03.10.2006 gün ve 4155 yevmiye numarası ile tapu nezdinde gerekli kamuya terkin işlemi yapıldığı, 16820 ada 2 nolu parselde kalan 11.002 m2 yüzölçümlü taşınmaz 19.10.2006 gün, 13454 yevmiye ile tapuya müvekkilim M.G. adına tescil edilmiştir.

K. mimarlık Ltd.Şti. firmasının 551 m2 arsa üzerine, 14.10.1996 tarihinde çizmiş olduğu projeye göre villa inşa edilmiş, elektrik-doğalgaz-su bağlantıları yapılarak 8 sene ikamet edilmiştir. 16.820 ada, 2 numaralı parsel içerisinde, 551 m2 müvekkile ait olan arsa üzerine 14.11.1997 tarihli projeyle, 21.05.1998-98/133 sayılı Yapı Ruhsatı alınarak ekli planla görüldüğü gibi villa inşa edilmiş ve elektrik,

doğalgaz, su abonelikleri yapılmış 8 sene bu villa da ikamet edilmiştir.

Müvekkil M.G. sahibi bulunduğu 16.820 Ada, 2 parselde kayıtlı olan 11.002 m2 taşınmaz üzerinde Ankara 41. Noterliği, 15.11.2005 günlü (Düzenleme Şeklinde Gayrimenkul Satış Vaadi içerikli Kat Karşılığı İnşaat Sözleşmesi) adı altında müteahhit P.Yapı A.Ş. firmasıyla inşaat yapım sözleşmesi imzalanmıştır.

Buna göre arsa üzerinde imar ve fenne uygun şekilde 89 dairelik blok apartmanların kat karşılığı olarak yapılması taraflarca kabul edilmiştir. Müteahhidin yapılacak 89 adet bağımsız bölümün paylaşımının ve yoğunluk artışı halinde bağımsız bölümlerin paylaşımının ne şekilde yapılacağı sözleşmede açıkça belirtilmiştir.

Müvekkilim ile müteahhit yüklenici firma ile aralarında yapılan sözleşme ve ek sözleşme hükümlerine göre kat karşılığı yapılacak inşaatın müvekkilim M. G.'e ait 16820 ada 2 parselde kayıtlı 11.002 m2 yüzölçümlü arsayı kapsamaktadır.

Bu nedenle sözleşme 823 parselde kayıtlı müvekkilime ait 551 m2'lik yer ile hiçbir ilgisi bulunmamaktadır.

Yüklenici firma olarak 16.820 Ada 2 Parselde kayıtlı müvekkile ait 11.002 m2 üzerine tasdikli plana ve sözleşme hükümlerine uygun olarak inşaat yapması gerekli iken taşınmazın belirtilen 11.002 m2 lik yüzölçümünü aşarak, yasal olmadığı halde kamuya ayrılmış yeşil alan ve yolları tamamen işgal ederek, inşaat alanına katmış, yapılaşmayı gerçekleştirmiştir. Satmakta olduğu daireleri, daha fazla bedelle satabilmek için, 2 nolu parseli 20.000 m2 gibi göstermiş ve arsa sahibi müvekkil bu kanunsuzluğu kabul etmeyerek, Hâzineye ait yeşil alanın ve hudutlarının ayrılmasını ve işgalin kaldırılmasını, kamuya ait yolların açılmasını istemiş ve müteahhide ihtar çekmiş ve geçici ile kat'i kabul yapmamış konu yargıya intikal etmiştir.

Görüldüğü gibi mevzi imar planı düzenlemesinde müvekkilim M. G. adına söz konusu taşınmazın 11.002 m2 lik kısmı konut alanı, ayrıca 8.447 m2 iki parça halinde (6807+1640) m2 yeşil alan ve yol olarak tahsisen kamuya bedelsiz olarak tapu nezdinde tahsisi yapılarak gerekli terkin işlemi yapılmıştır.

Anayasanın 35. Maddesinde herkesin, mülkiyet ve miras hakkına sahip olduğu, bu hakların ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği, mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı; Medeni Kanunun 683.maddesinde ise, bir şeye malik olan kimsenin hukuk düzeninin sınırları içinde o şey üzerinde dilediği gibi kullanma, yararlanma ve tasarrufta bulunma yetkisine sahip olduğu düzenlemeleri ile bireylerin mülkiyet ve tasarrufta bulunma hakkı güvence altına alınmıştır.

Öte yandan Anayasanın 46.maddesinde, devlet ve kamu tüzel kişilerinin, kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idari irtifaklar kurmaya yetkili oldukları belirtilmiş; 2942 sayılı kamulaştırma kanununda da kamulaştırma koşulları düzenlenmiştir.

Olayımızda; mevzi imar planı uygulamasında, mülkiyeti müvekkilim M. G.'e ait 823 parsel 551 m2 yüzölçümlü taşınmaz, kamusal alan olarak ayrıldığı halde 1996 yılından bu yana davalı idarece anılan plan fiilen hayata geçirilmediği, pasif ve suskun kalınmak ve işlem tesis edilmemek suretiyle müvekkilime ait taşınmaza müdahale edildiği ve taşınmazın rayiç bedeli de ödenmemek suretiyle müvekkilimin mülkiyet hakkının özüne dokunularak zarara uğratıldığı, kamulaştırması el atma olgusunun gerçekleştirildiği açık olup bu nedenle işbu davanın mahkemenize açılması zorunluluğu hasıl olmuştur.

Mülkiyeti müvekkilim M.G.'e ait olan ve Ankara İli, Çankaya ilçesi, Çayyolu, Ortaset mevkiinde kain imarın 823 parselde kayıtlı 551 m2'lik taşınmaza davalı idarece kamulaştırmasız el atılmış olması nedeniyle 220.00 TL kamulaştırma bedelinin el atma tarihi olan 03.10.1996'dan itibaren işleyecek en yüksek reeskont faiziyle birlikte davalı idareden alınarak davacı müvekkile ödenmesine karar verilmesi talep olunur" demek suretiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekili süresi içerisinde sunduğu cevap dilekçesinde özetle, görev itirazında bulunmuştur.

Ankara 17. Asliye Hukuk Mahkemesi: 18.04.2014 gün ve E:2013/357 sayı ile, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin görev itirazının reddine karar vermiştir.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin, idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda süresi içinde verdiği dilekçe üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Danıştay Başsavcısı; "Uygulama ve öğreti'de, kamu idarelerinin, kamu hizmetinin yürütümü

sırasında, kamu gücü kullanarak tek yanlı irade açıklamalarıyla yapmış oldukları işlemler, "idari işlem"; herhangi bir işlem ya da karara dayanmaksızın gerçekleştirdikleri maddi faaliyetleriyle, görevleriyle ilgili hareketsizlikleri de, "idari eylem" olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanıma göre, idarelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 8'inci maddesi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici imar planları ile 2981 sayılı Yasanın 13'üncü maddesinin (c) bendi uyarınca tek yanlı irade açıklamaları ile tesis ettikleri, genel ve düzenleyici ıslah imar planları ve bu planlara dayanılarak tesis edilen parselasyon, kamulaştırma, ruhsat gibi bireysel işlemler, "idari işlem"; bu imar planı uyarınca yapmak zorunda oldukları program ve uygulamaları bunun için gerekli zamanda gerçekleştirmemeleri; yani, bu konudaki hareketsizlikleri de, idari eylem niteliği taşımaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; dava dilekçesinde, uyuşmazlık konusu taşınmazın 551 m2'lik kısmının mevzii imar planında "Kamusal Alan" olarak ayrıldığı iddiasıyla anılan kısmın bedelinin ödenmesine hükmedilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

Bu bilgiler karşısında; davanın, davacıya ait taşınmazın, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 15.12.2010 günlü, E:2010/5-662 K:2010/651 kararında "hukuki el atma" olarak nitelendirilen, imar planındaki belirleme sebebiyle mülkiyet hakkına getirilen kısıtlamadan kaynaklanan tazminat talebiyle açıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dava dilekçesinde ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararında, mülkiyet hakkına getirildiği söylenen kısıtlamanın, taşınmazın malikleri yönünden zarar doğurucu sonuçlarının olabileceğinde kuşku yoktur. Ancak bu sonuç ya da sonuçlar, genel ve düzenleyici nitelikte bir idari işlem olan imar planında taşınmaza yönelik belirlemenin bu planda öngörülen kamulaştırma programlarının zamanında yapılmamasından ve imar uygulamalarından; başka anlatımla da, idari işlemlerden ve davalı idarelerin imar planı gereği yapılması gereken kamulaştırmalar konusundaki hareketsizliği şeklinde ortaya çıkan idari eylemlerden kaynaklanmaktadır.

İdari işlem ve eylemlerden doğan zararların tazmini taleplerinin ise, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 12 ve 13'üncü maddeleri uyarınca, İdari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan yasa hükümlerinin gereğidir.

Bu bakımdan, hukuka uygunluklarının denetimi ve zarar doğurucu sonuçlarının giderilmesi İdari Yargı'nın görev alanında bulunan idari işlem ve eylemlerin hukuk düzeninde yaratmış oldukları etki ve sonuçların, "hukuki el atma" olarak nitelendirilmesine ve bu olumsuz sonuçlarla ilgili tazminat taleplerinin Adli Yargı yerlerinde açılacak tazminat davalarına konu edilmelerine, hukuken olanak bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'nci maddesinin 1 'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tanı yargı davaları," hükmü gereğince İdari Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Nitekim, 11.06.2013 günlü, 28674 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6487 sayılı Kanun'un 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun geçici 6'ncı maddesinde değişiklik yapan 2 1'inci maddesinde "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulanmasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında, 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı imar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir." hükmüne yer verilmek suretiyle "hukuki el atma" olarak nitelendirilen, imar planındaki belirleme sebebiyle mülkiyet hakkına getirilen kısıtlamadan kaynaklanan tazminat davalarının görüm ve çözümünde İdari Yargı yerinin görevli olduğu öngörüldüğünden 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine '' karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı: "Davacı vekili tarafından, mülkiyeti davacı M.G.ait olan, davalı idare mevzi imar planı uygulamasında, 823 parsel 551 m2 yüzölçümlü taşınmazın, kamusal alan olarak ayrıldığı halde 1996 yılından bu yana davalı idarece anılan plan fiilen hayata geçirildiği, pasif ve suskun kalınmak ve işlem tesis edilmemek suretiyle müvekkilime ait taşınmazdan yararlanmanın engellendiği iddiası ile tazminat talep edilmektedir. Davaya konu taşınmazın, öncesinde, 823 parselin 10/09/1979 yılında 20.000 m2 tarla vasfı ile satın alındıktan sonra, süreçte bu tarla üzerinde bulunan ve davaya konu 551 m2 lik alanda davacının villa tarzı konut alanı korunmak istenerek, imar uygulamasına tabi tutulduğu, bu kapsamda, önce 6807 m2 ve plan değişiklikleri, emsal artışları ile ilave olarak 1640 m2 alan yeşil alan, park olarak Belediyeye terk edildikten sonra, 11.002 m2 lik alanda kat karşılığı konut anlaşması yapıldığı, bu işlemler sırasında, davacının konutunun da bulunduğu 551 m2 lik alanında

Büyükşehir Belediyesinin 26/01/1996 tarih ve 9163-95 sayılı kararı ile onanan imar planında kamusal alan olarak ayrıldığının anlaşılması karşısında, bedelinin ödenmesinin talep edildiği anlaşılmaktadır. Dosya içeriğinden, davacının konutunun da bulunduğu 551 m21ik alanda davalı idare tarafından fiilen kamusal alana ilişkin bir inşai faaliyet bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Dava konusu uyuşmazlıkta, idarenin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında bir işleminin bulunmaması karşısında, davanın anılan Kanun'un 14. maddesinde işaret edilen bedel artırma davası niteliğinde olduğunun kabulüne olanak bulunmamaktadır.

Anayasa'nın 125/son madde ve fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü bulunduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince idari eylem ve işlemlerden dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılan tam yargı davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

Uyuşmazlık konusu işlem, imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu nedenle, Danıştay Başsavcılığının 2247 sayılı Yasa'nın 10. Maddesi gereğince yapmış olduğu başvurunun kabulü ile Ankara 17. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2013/357 esas sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir." şeklinde yazılı düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane Topuz, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 29.12.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre,davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin anılan Yasanın 10/2.maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve dahi 12/1.maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Danıştay Başsavcısı'nca, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı açısından 2247 sayılı Yasa'nın 10.maddesinde öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının taşınmazına, imar planında kamulaştırılacak alan olarak ayrılmak suretiyle el atıldığı belirtilerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik 220.000 TL kamulaştırma bedelinin el atma tarihi olan 03.10.1996'dan itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması" başlıklı 8. maddesinde; "Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.

b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Değişik dördüncü cümle: 8/8/2011- KHK-648/21 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgilisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. (Değişik üçüncü cümle: 8/8/2011- KHK-648/21 md.) Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz

edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

c) (Ek: 3/7/2005 - 5403/25 md.) Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Davaya konu olayda; mülkiyeti davacıya ait olup 823 parselde kayıtlı bulunan 551 m2 yüzölçümlü taşınmazın, 03.10.1996 tarihli davalı idarece yapılmış olan imar planı gereği kamusal alan olarak ayrıldığı halde 1996 yılından bu yana davalı idarece anılan planın fiilen hayata geçirilmediği,pasif ve suskun kalınmak ve işlem tesis edilmemek suretiyle davacının taşınmazından yararlanmasının engellendiği iddiası ile tazminat talep edilmekte olup, davacının konutunun da bulunduğu 551 m2 lik alanda davalı idare tarafından fiilen kamusal alana ilişkin bir inşai faaliyetin bulunmadığı, dolayısıyla davanın konusunun, davalı idarece 3194 sayılı Kanunu uyarınca kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade ile yapılan imar planlarında yer alan davacının hissedar olduğu taşınmazın "kamulaştırılacak alan" olarak ayrılmasına karşılık, 1996 yılından davanın açıldığı tarihe kadar kamulaştırılmaması nedeniyle, davacının uğradığını öne sürdüğü zarar bedelinin tazminine ilişkin bulunduğu anlaşılmış olup, belirtilen duruma göre, imar planı ve buna dayalı imar uygulaması sonucunda hukuki el atma dolayısıyla uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, taşınmazın imar planında "dere mutlak koruma alanı"nda kalması nedeniyle taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin kısıtlanması nedenine dayalı olarak davacının Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı tazminat davasında, bu Mahkemece 4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6 ncı maddesinin kimi fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25.9.2013 tarih ve E: 2013/93, K: 2013/101 sayılı kararında "… Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamaları'nda taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında " dere mutlak koruma alanı"nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim, Anayasanın 158. maddesi ile, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir…" gerekçesiyle, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvurusu, başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle oybirliğiyle reddedilmiştir. Yine taşınmazı imar planında "spor alanı" olarak ayrılan davacının Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı tazminat davasında, davalı idarelerin görev itirazları nedeniyle Danıştay Başsavcılığınca çıkartılan olumlu görev uyuşmazlığında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olumlu görev uyuşmazlığı talebinin kabulü ile ilgili Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması yolunda verilen karar nedeniyle, anayasal haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru üzerine, Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümünce 18.9.2013 tarihinde verilen kararda (Başvuru No: 2013/1586) "…Mahkemenin gerekçesi ve başvurucunun iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibariyle yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Yargılama, Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından usul şartlarına ve hukuka uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, başvurucu derece mahkemelerinde kendi

delillerini ve iddialarını sunma fırsatını bulmuş ve bunlar Uyuşmazlık Mahkemesi'nce gereği gibi değerlendirilmiştir… Açıklanan nedenlerle, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarının kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi kararının bariz bir şekilde keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin 'açıkça dayanaktan yoksun olması' nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir…" gerekçesiyle, davacının başvurusu oybirliğiyle reddedilmiştir. (Resmi Gazete, 30.10.2013, Sayı:28806) Son olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.10.2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla, imar planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan 'hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin görev itirazının Ankara 17. Asliye Hukuk Mahkemesince reddine ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Danıştay Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Ankara 17.Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 18.04.2014 gün ve E:2013/357 sayılı KARARIN KALDIRILMASINA, 29.12.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT